

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår dato: 27.09.2024

Vår ref.: 202414124-3 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE gir tillatelse til midlertidig fravik fra slipp av minstevannføring fra Nerskogsmagasinet i Rennebu kommune, Trøndelag fylke

Vi viser til søknad av 16.08.2024 fra TrønderEnergi Kraft AS (TEK), på vegne av Kraftverkene i Orkla DA, om tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for slipp av minstevannføring fra Nerskogsmagasinet, Grana kraftverk.

Om søknaden

TEK søker om å få fravike manøvreringsreglementet for regulering Orkla og Grana, som sist ble endret ved kgl.res. 23.06.2020. Fraviket gjelder slipp av minstevannføring fra Nerskogsmagasinet i perioden 01.10.2024 til og med 20.10.2024.

TEK skal gjøre flomberegninger for flomløpstunnelen fra Nerskogsmagasinet for å følge opp krav etter damsikkerhetsforsikten. For å gjennomføre beregningene må flomløpstunnelen skannes innvendig, som innebærer at tunnelen må tømmes for vann. Det er krav om at det slippes minstevannføring på 0,1 m³/s fra Nerskogsmagasinet i tiden 1. mai til 30. september og 0,05 m³/s i perioden mellom 1. oktober og 30. april. Ifølge søker er det krevende å slippe vann gjennom tunnelen samtidig som den skal sikres og skannes, og et eventuelt midlertidig arrangement for slipp av minstevannføring vil gi redusert kvalitet på resultatet fra skanningen. Det søkes derfor om å ikke måtte slippe minstevannføring gjennom tunnelen i den angitte perioden.

Som avbøtende tiltak foreslår søker at vann fra bekkeinntaket i Hela slippes forbi ved å åpne luken i sperredammen, og at deler av tilsiget i Svartbekken vil føres tilbake til sitt opprinnelige løp, som munner ut i Grana cirka 300 meter nedstrøms tunnelutløpet. Strekningen fra dammen og ned til samløpet med Hela vil da kun ha restfeltet nedstrøms Nerskogdammen, i tillegg til slipp fra Svartbekken. Elvestrekningen mellom tunnelutløpet og samløpet med Svartbekken vil ikke få annen vannføring enn restfeltet.

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE har vært i kontakt med lokale myndigheter for å få deres syn på saken, og mener at den er tilstrekkelig belyst gjennom dette. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentarer.

Rennebu kommune forutsetter i brev av 04.09.2024 at det gjøres tiltak for å unngå skade på veier og eiendom som følge av omlegging av bekkeløp i forbindelse med arbeidene. Ellers har kommunen ingen merknader.

Statsforvalteren i Trøndelag uttaler i brev av 17.09.2024 at TEK sin plan i så stor grad som mulig ivaretar verdiene i Grana, og har ingen innvendinger til planen.

Statsforvalteren påpeker at damsikkerhetsforskriften er svært viktig i et samfunnsikkerhetsperspektiv, og regulanten må kunne gjennomføre tiltak som kreves for å følge opp forskriften. Det blir samtidig informert om at tiltaksområdet berører arealer for den kritisk truede (CR) arten vipe, spillplass for dobbeltbekkasin og maskert område for sensitive artsdata (detaljer er unntatt offentlighet). De truede artene fiskemåke (VU), sjøorre (VU), storspove (EN) og granmeis (VU) er registrert i Nerskogmagasinet. I tillegg er det registrert et funksjonsområde for arter ved Stakksenget sør i Nerskogmagasinet. Statsforvalteren forklarer at mange arter bruker arealene langs stillestående- og rennende vann til næringssøk i hekketiden, og en reduksjon av vannstand og vannføring i denne perioden kan være negativ. De mener den omsøkte perioden vil være godt utenfor hekketiden, og konsekvensene for fugl vil bli minimert.

Statsforvalteren forteller at Grana har en kort anadrom strekning opp til fossen nedstrøms fylkesvei 700, om lag 13 kilometer nedstrøms Granasjøen. Orkla og anadrome deler av sidevassdragene omfattes av ordningen med nasjonale laksevassdrag, der det ikke kan tillates inngrep som kan skade villaksen. Dette gjelder også inngrep oppstrøms anadrom strekning som kan påvirke lakseførende del. Det blir påpekt at den omsøkte perioden er i startfasen for laksens gyting i Orkla, og det er svært viktig at slipp av vann i Svartelva og Hela blir gjennomført som planlagt.

NVEs vurdering

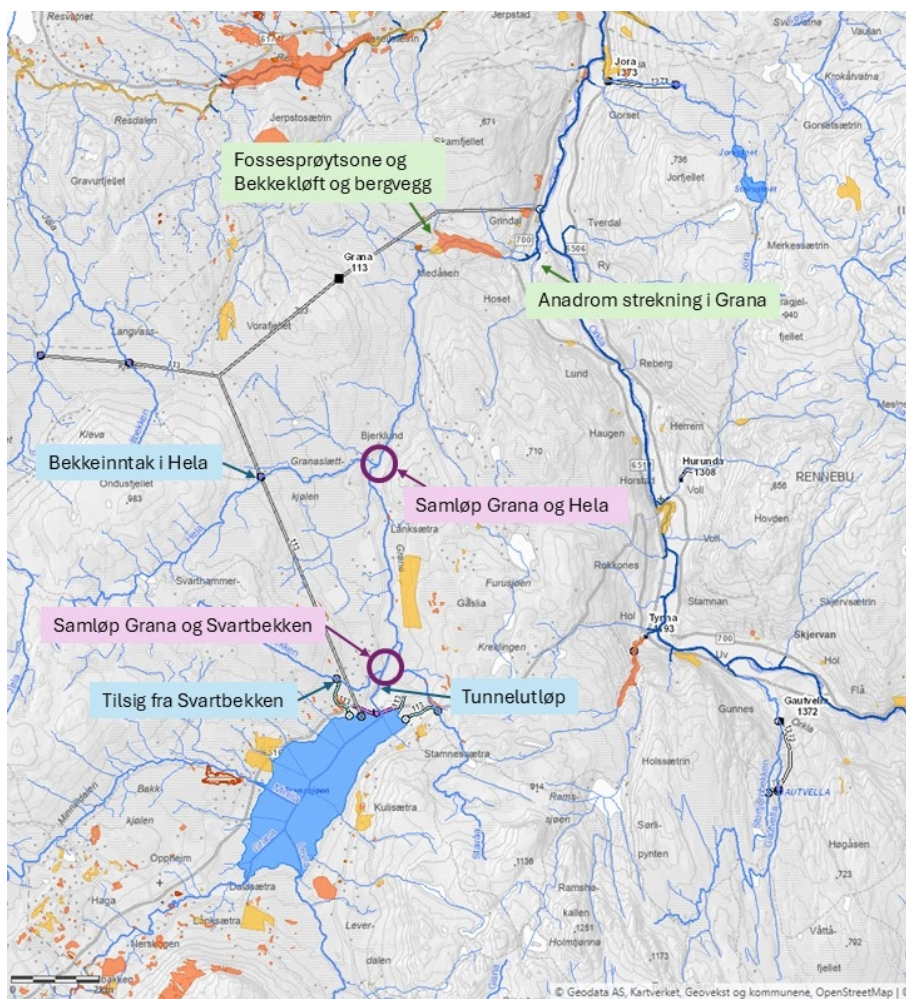
NVE kan gi tillatelse til å fravike et manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. Tiltaket faller etter vårt syn inn under dette formålet. TEK har fått pålegg om å gjøre flomberegninger for flomløpstunnelen fra Nerskogmagasinet. Tiltaket er hjemlet i damsikkerhetsforskriften. For å gjøre en korrekt flomberegning må flomløpet skannes innvendig med tømt tunnel. Siden minstevannføringen fra Nerskogmagasinet går gjennom tunnelen, er det behov for å fravike fra manøvreringsreglementet i den omsøkte perioden.

Tiltaket vil innebære at det ikke slippes minstevannføring i Grana fra Nerskogmagasinet i den omsøkte perioden. Orkla og nedre del av Grana utgjør anadrom strekning for laksefisk. Langs nedre del av Grana er naturtypene fossesprøytzone og bekkekløft og bergvegg registrert. TEK foreslår som avbøtende tiltak at deler av tilsiget i Svartbekken føres tilbake til sitt opprinnelige løp. Svartbekken munner ut i Grana cirka 300 meter nedstrøms tunnelutløpet (figur 1). Strekningen fra dammen og ned til samløpet med Hela vil i den angitte perioden kun ha vannføring fra restfeltet nedstrøms Nerskogdammen, i tillegg til slipp fra Svartbekken. Det er 12 terskler på denne strekningen som bidrar til å holde vannspeil. NVE antar at slipp fra Svartelva, samt restfeltet, vil bidra til gjennomstrømning i terskelbassengene på strekningen med pålagt minstevannføring.

Videre foreslår søker at vann fra bekkeinntaket i Hela (figur 1) slippes forbi ved å åpne luken i sperredammen. Dermed vil vannføringsforholdene fra samløpet mellom Grana og Hela og videre ned til Orkla trolig være like gode som ved slipp av minstevannføring. TEK mener derfor at det ikke vil være en negativ endring i vannføring på anadrom strekning eller i de kartlagte naturtypene fossesprøytzone og bekkekløft og bergvegg. NVE er enige i at en kort periode uten minstevannføring mest sannsynlig ikke vil påvirke naturtypene, og at de avbøtende tiltakene som

er beskrevet vil sørge for at det er vann i nedre del av Grana ved fravær av minstevannføring fra Nerskogsmagasinet.

Figur 1: Oversikt over berørte elvestrekninger.

Gjennom høringen av søknaden har det ikke kommet inn noen innspill om at tillatelse til fravik fra slipp av minstevannføringen fra Nerskogdammen ikke bør gis. Rennebu kommune påpeker at det må gjøres tiltak for å unngå skade på veier og eiendom som følge av omlegging av bekkeløp. NVE forutsetter at TEK sørger for å unngå flomskader når de tar i bruk det opprinnelige elveløpet til Svartbekken.

Statsforvalteren mener den omsøkte perioden vil være utenfor hekketiden, og konsekvensene for fugl vil bli minimert. Samtidig påpeker de at den omsøkte perioden er i startfasen for laksens gyting i Orkla, og det er svært viktig at slipp av vann i Svartelva og Hela blir gjennomført som planlagt. TEK mener den omsøkte perioden for fravik vil være et godt tidspunkt fordi minstevannføringskravet er redusert. Samtidig er det gode sjanser for nedbør uten at det er høy vannstand i magasinet som kan føre til risiko for overløp gjennom tunnelen. Slik NVE vurderer situasjonen er tidspunktet for fraviket planlagt i perioden hvor pålagt minstevannføring er på det laveste, hekkeperioden for fugl er over og søker vil gjennomføre tiltak for å ivareta vannføringsforholdene fra samløpet mellom Grana og Hela og ned til Orkla.

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er

midlertidig og nødvendig for å ivareta damsikkerhet. Gitt avbøtende tiltak kan ikke NVE se at redusert slipp av minstevannføring for en kortere periode er til skade for noen kjente allmenne interesser. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at TrønderEnergi Kraft AS kan fravike vilkåret om slipp av en minstevannføring på 0,05 m³/s fra Nerskogmagasinet i perioden 01.10.2024 til og med 20.10.2024.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Kravet til minstevannføring skal overholdes så snart vedlikeholdsarbeidet er ferdig.
- Det skal føres protokoll over vannstanden i magasinet i det tidsrommet det ikke slippes minstevannføring. Det skal meldes fra til NVE når tiltaket er gjennomført.
- Det skal i hele perioden for fraviket slippes vann i Svartelva og Hela som beskrevet i søknaden.
- Det skal gjøres tiltak for å unngå skade på veier og eiendom som følge av omlegging av bekkeløp i forbindelse med tiltaket.
- Berørte parter skal kontaktes direkte for å bli informert om tiltaket. Informasjon om tiltaket skal i tillegg publiseres på relevante nettsider, som selskapets hjemmeside og sosiale medier. Det bes videre om at kommunen kontaktes for å legge ut informasjon om tiltaket på deres nettsider.
- NVE forutsetter at TrønderEnergi Kraft AS har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Med hilsen

Carsten Stig Jensen
konsesjonsansvarlig

Brit Torill Haugen
fungerende seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

KRAFTVERKENE I ORKLA DA

TRØNDERENERGI KRAFT AS

Kopimottakerliste:

RENNEBU KOMMUNE

TRØNDERENERGI KRAFT AS - ANDERS BRÅTEN

Trøndelag fylkeskommune

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.